

IMPRESSIE

TEKST en FOTO'S Gertjan Zevenbergen

PROJECT

Valtra NX163D

Na een paar jaar afwezigheid is hij er weer: een X-versie van een Valtra-trekker. De kniktrekker is lang, maar draait kort. Handig tijdens voorladerwerk. Knikbesturing biedt echter nog een voordeel. De trekker kan in hondengang rijden.

^ **Knikbesturing**

Tussen de motor en de transmissie monteert Valtra een knikpunt. Boven het knikpunt de hydraulische slangen voor de voorlader en de stabilisatie van de vooras. Eronder de stuurschakelaars.

^ **Valtra's Unlimited studio**

In de Finse Valtra fabriek in Soluathi maakt het bedrijf speciale modellen voor onder meer het leger en de bosbouw. Ook de NX-serie wordt er in elkaar gezet, door een standaard N-trekker van de lijn te pakken.

Voor het werk in de bossen maar ook bij het ruimen van de sneeuw komt een behendige trekker met een kleine draaicirkel goed van pas. Het is daarom niet zo gek dat Valtra, de trekkerbouwer uit het land van bossen en sneeuw, al in 1963 een kniktrekker bouwde voor het gebruik in ruw terrein. De Valmet 363D. Begin jaren negentig onderging een standaard Mezzo 6600 met viercilindermotor de transformatie tot kniktrekker. In 1996, op het moment dat de naam Valtra werd geïntroduceerd, kwamen er zelfs twee series. De City en de Forest. De één voor het werk langs de weg, de ander voor in het bos. Ook in het nieuwe

millennium baseerde Valtra zijn kniktrekker op een standaard viercilindertrekker. Dit keer eenje uit de M-serie. De XM150 had een vermogen van, jawel, 150 pk. In 2006 viel het doek voor de Valtra-kniktrekker. Twee jaar nadat het Amerikaanse Agco de trekkerbouwer inlijfde parkeerde Valtra het kniktrekkerproject. De vraag was te klein en de fabricage te duur. Valtra merkte echter dat de gebruikers laaiend enthousiast bleven. Nog altijd zijn er wereldwijd zo'n 500 Valtra-kniktrekkers in gebruik. Die hebben intussen zoveel uren op de klok dat de gebruikers op zoek zijn naar een vervanger.

Tweedehands zijn die bijna niet te koop. En als je er dan eenje vindt, is hij duur. Daarom zochten de ingenieurs van Valtra naar een manier om de kniktrekker goedkoper te bouwen. En die hebben ze gevonden.

Ze nemen een trekker uit de N Direct-serie – een trekker met traploze transmissie – van de lopende band en hakken die, simpel gezegd, doormidden. Dat gebeurt in de zogenoemde Unlimited studio waar Valtra meer speciale uitvoeringen bouwt. Daarna monteren ze een 60 cm lang knikpunt tussen de motor en de transmissie. Ze verbinden de motor middels langere aandrijfassen met de versnellingsbak, ze monteren assen tussen die bak en de aangedreven vooras en ze plaatsen hydrauliek-slangen. En voila, de trekker is klaar. Twee dubbelwerkende cilinders onder het knikpunt – één links en één rechts – laten de neus van de

trekker heen en weer bewegen. Subframes zijn er niet en dat bespaart gewicht en montagetijd. Monteer je een voorlader dan wordt de vooras van de trekker ook voorzien van een vergrendeling: twee hydraulische cilinders die middels stropen aan de geveerde vooras en aan de neus zijn bevestigd. Een sensor in die cilinders meet de druk op de vooras. Wordt het gewicht in de voorlader groter of neemt de hoek toe die het achterste deel van de trekker maakt, dan stroomt er olie in de cilinders. Daardoor neemt de starheid van de vooras dus toe. Dat zorgt

Valtra 'hakt' de trekker doormidden

• **Valtra NX163D**

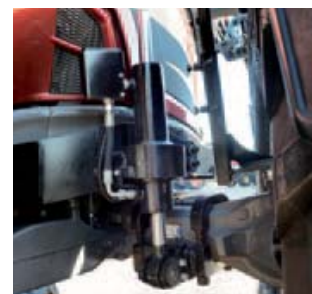
• Motor	AgcoPower 4 cilinder
• Vermogen	120 kW (163 pk)
• Max. vermogen	126 kW (171 pk)
• Lengte	4,82 m
• Breedte	2,55 m
• Hoogte	2,85 m
• Wielbasis	3,27 m
• Draaistraal	3,10 m
• Gewicht	5.900 kg
• Hefkracht achterhef	8.100 kg
• Prijs zonder voorlader	127.486 euro
• Prijs met voorlader	145.176 euro

De besturing van Valtra's NX163D in detail

^ **Zo bedien je de NX**

De cabine van de Valtra NX is gelijk aan die van een standaard N. Met dit extra kastje op de rechterconsole stel je de verschillende stuurmogelijkheden in. De knikbesturing schakel je in door op knop [1] te drukken. Lampje [2] geeft aan dat er een probleem is opgetreden. Met knop [3] en [4] stuur je de neus naar links of rechts. Door draaiknop [5] te verdraaien bepaal je de mate waarin de neus reageert op het draaien aan het stuur.

^ **Stabilisatie**

Zowel links als rechts van de neus is een hydraulische cilinder gemonteerd die de as vergrendelt bij gebruik van de voorlader.

^ **Smeerpunten**

Het knikpunt kent zes smeerpunten. Twee op het knikpunt, vier op de cilinders. Ze moeten iedere 50 draaiuren gesmeerd worden.

^ **Stuurhoeksensor**

Voor het bepalen van de stuurhoek is op de vooras en het voorwiel een sensor gemonteerd.

▼ In hondengang

Met de Valtra NX is het mogelijk om in hondengang te rijden. Dat kan interessant zijn bij zaaien. Het gewicht van de trekker wordt dan over meer sporen verdeeld.

voor meer stabiliteit. Onze NX163D is voorzien van een voorlader. Type 56 om precies te zijn. Die kan een gewicht van 2 ton tot 4 meter hoogte tillen. Daarmee concurreert de trekker met een kleine shovel, maar niet met een verreiker. Tijdens het werk met de voorlader, merk je het gemak van het trapijloos versnellen en vertragen. Het maakt van de trekker met een shovel. Natuurlijk is het even wennen aan de manier van sturen. Niet in de laatste plaats omdat (tot een snelheid van 20 km/h) zowel de fuseebestuurde voorwielen als de knikbesturing meesturen. Gelukkig schakelt de knikbesturing bij hogere snelheden uit, zodra de neus recht staat.

Hondengang

Middels een kastje in de cabine houdt je controle over de besturing. Na de start is alleen fuseebesturing ingeschakeld. Druk je op een van de vier knopjes op het kastje dan doet ook de knikbesturing mee. Tenminste, zolang het lampje in de knop niet meer knippert. Is dat wel het geval dan moet je eerst de voorwielen rechtzetten. Daarvoor draai je het stuur eerst volledig naar links en weer naar rechts. Een sensor in het linkerviel merkt dat het wiel zijn middenpositie heeft bereikt waarna ook de

Lange wielbasis,
maar ...
korte draaicirkel

▼ Extra gewicht

In elk achterwiel kun je 240 kg aan wielgewichten monteren. Het maakt de trekker bij gebruik met de voorlader stabielier.

neus van de trekker met de stuurrichting meebeveegt. De tweeledige besturing maakt ook het rijden in hondengang mogelijk. Handig bij het zaaien. Het veld wordt immers gelijkmatig aangedrukt, zodat het zaad altijd op diepte ligt. Dan wil je natuurlijk ook brede banden monteren. En dat kan. De grootste standaardmaat is 710/60R38. Met twee knoppen op het besturingskastje beweeg je de neus naar links of naar rechts. Vervolgens kun je met de voorwielen sturen. Tenminste, als je de grote draaiknop in het midden van het kastje op 0 hebt gezet. Met die knop geef je aan hoe sterk de uitslag van de neus van de trekker mag zijn bij het verdraaien van het stuur.

Minder steken

Kort is de trekker niet meer. Is de wielbasis van een standaard N163 2,67 meter, die van de NX163 3,27 meter. Door die grote wielbasis zou je een grote draaicirkel verwachten. Niets is minder waar. Doordat de voorwielen en het knikpunt sturen, is de draaicirkel met 6,20 meter verbaazingwekkend klein. Nóg krappier sturen wordt beperkt door de AdBlue-tank en de uitlaappijp. Toch is de draaicirkel al 2,80 meter kleiner dan die van een standaard N163. Die wendbaarheid maakt de trekker interessant voor bollentelers met smalle kopakkers. Maar ook tijdens het ploegen hoef je minder te steken, wat tijd bespaart. Tijdens voorladerwerk zou de tijdsbesparing zelfs 40 procent bedragen, aldus Valtra. Je kunt immers stilstaand manoeuvreren. De lange wielbasis zorgt voor een erg comfortabel rijgedrag, al dragen de geveerde cabine en geveerde vooras daar ook aan bij. Doordat de voorlader en zijn steunen aan het voorste deel van de trekker zijn bevestigd – voor het knikpunt dus – is de afstand van de bestuurdersstoel tot de bak of lepels aan de voorlader groot. Die blijven dus langer in het zicht. De cabine heeft geen dakraam, waardoor je de vorken in de hoogste stand wel uit het oog verliest. Ook in de laagste stand zijn de lepels niet te zien. Pas 11 meter voor de trekker kijk je namelijk weer op de grond. Ook met een machine in de optimale fronthef heb je daar last van.

Hoewel Valtra de grootste afzet voor de XN-trekkers in Scandinavië verwacht, hoopt importeur Mechan Groep er in Nederland jaarlijks ook vijf te verkopen. Aan de prijs kan het niet liggen. De kniktrekker (zonder voorlader) is maar 15.000 euro duurder dan een standaard NX163D. Met voorlader en stabilisatie kom je op een meerprijs van 32.690 euro uit. Dat is altijd goedkoper dan een shovel of verreiker. ▼